

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Identifikátor materiálu: EU - 7 - 8 Dějepis, Baroko

Anotace	Žák se seznamuje se stavebním slohem - baroko
Autor	Mgr. Lenka ŠERKSOVÁ
Jazyk	Čeština
Očekávaný výstup	Seznamuje se s jednotlivými stavebními slohy, snaží se podle typických znaků zařadit stavbu do správného období, učí se vážit si kulturních památek jako historického dědictví
Speciální vzdělávací potřeby	Určeno pro žáky s lehkým MP
Klíčová slova	Baroko, baroko v Čechách
Druh učebního materiálu	prezentace
Druh interaktivity	výklad
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	základní vzdělávání – druhý stupeň
Typická věková skupina	14 - 15 let / 8. ročník
Datum vytvoření materiálu	19. 1. 2012

BAROKO

1

Zámek Buchlovice

2

Chrám sv. Mikuláše, Praha

VZNIK BAROKA

- ✘ Vznik 16. – 1.pol.18.století v Itálii
- ✘ Název z pérola barocca – nepravidelná perla

Fontána di Trévi, Itálie, Řím

Sixtinská kaple, Vatikán, Řím

4

5

ZNAKY BAROKA

- ✘ Masivní, velmi zdobené stavby zvenku i zevnitř
- ✘ Kruhová kopule
- ✘ Barvy růžová, žlutá, zlatá

ARCHITEKTURA

- ✘ Církevní stavby
  - kapličky, fary, kostely, chrámy

Kostel sv. Jiří, Litoměřice

6

Kaplička, Žízníkov 7

Ondřejovská fara 8

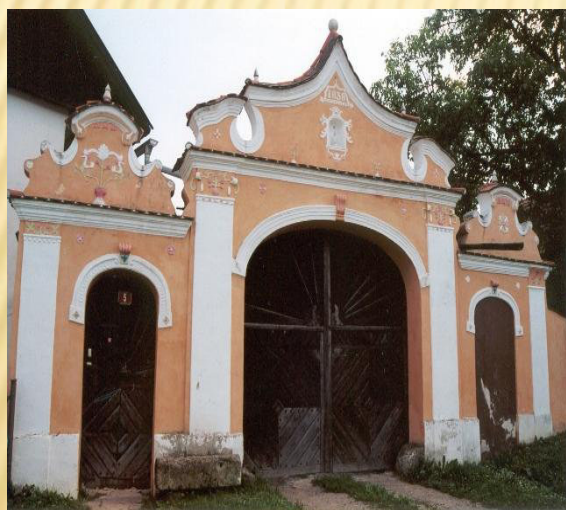
Kostel sv. Mikuláše, Praha 9

ARCHITEKTURA

- ✦ Světské stavby
zámky, paláce,
měšťanské domy,
selské stavby

Zámek Ploskvice 10

Selský statek, Vrátno 12

Valdštejnský palác, Praha 13

11

INTERIÉR, NÁBYTEK

- ✘ Nábytek se vyznačoval esovitými nohami, šroubovitě stočenými sloupky, bohatstvím dekoru s různými technikami zdobení (intarzií = vykládání dřevem, marketérií = vykládání mosazí, slonovinou atd.)
- ✘ **Druhy nábytku:** komoda - barokní sekretář se spoustou zásuvek, dále sedací nábytek s luxusním čalouněním a stoly (jídelní, čajové, noční stolky)

Sekretář

14

15

UŽITÉ UMĚNÍ

Zlatý eggenberský kočár, Český Krumlov 16

Zlacené barokní zrcadlo 17

Barokní stolní hodiny, zámek Dačice 18

Barokní lékárna
U bílého
jednorožce,
Klatovy

19

Knihovna v Klementinu, Praha

20

MALÍŘSTVÍ

- ✘ **Znaky:** Hra světla a stínu, vyjádření pohybu a napětí v obraze, nové motivy zátiší

Zátiší s ovocem, Frans Snyders 23

Noční hlídka, Rembrandt van Rijn 21

Stařena s rozžhaveným uhlím, Peter Paul Rubens 22

BAROKNÍ MALÍŘI V ČECHÁCH

- ✘ Karel Škréta, Petr Brandl a Václav Vavřinec Reiner.

Krajina s rybáři, Václav Vavřinec Reiner 26

Sv. Martin, Karel Škréta 24

Sen proroka Eliáše, Petr Brandl 25

SOCHAŘSTVÍ

- ✘ Nejčastěji používán pískovec
- ✘ Nejznámější sochař Matyáš Bernard Braun

Ctnosti a neřesti, zámek Kuks

28

Poustevník Juan Garin před svou jeskyní, Nový les u Kuksu

27

HUDBA

- ✘ Rozvoj hudebního žánru – opery a baletu.
- ✘ Barokní hudba je zpěvná, líbivá, působí na city posluchače.
- ✘ Za největší barokní skladatele jsou považováni Georg Friedrich Händel a Johann Sebastian Bach.

J.S.Bach

29

Houslová sonáta, Bachův rukopis 30

G.F. Händel

31

Suite 7 - BWV 432
Passacaille
G. F. Händel
(1685-1763)

A page of handwritten musical notation for a passacaille, featuring a single staff with a complex, repeating rhythmic pattern.

Passacaille, Händel

32

HUDEBNÍ NÁSTROJE

- ✘ V období baroka se dále rozvíjí hudební nástroje
- ✘ Většina dnes užívaných nástrojů je zdokonalena.
- ✘ V umělecké hudbě se užívají housle, viola, violoncello, kontrabas, viola da gamba, loutna, kytara, harfa, cembalo, varhany, flétny (příčné, zobcové), hoboj, fagot, chalimeaux (předchůdce klarinetu), cink, klarina, pozoun, lesní roh, tympány.
- ✘ V lidové hudbě se užívají tzv. nástroje venkovanů a potulných muzikantů, jedná se o oktávové housle, niněru, kytaru, cimbál, příčnou píšťalu, flažolet (zobcová flétna), šalmaj, dudy, krumhorn (zakřivený roh), buben, kastaněty, xylofon, zvonky, řehtačky atd.

Kastaněty

Cembalo

Loutna

Viola de gamba

Barokní hudební nástroje 34

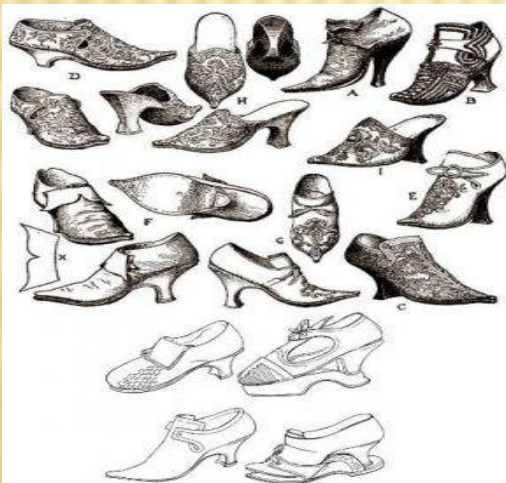

Barokní Svatojakubské varhany

MÓDA ŽENSKÁ

36

37

35

- ✘ Jednoduchá **spodní košile** (nejčastěji červená) měla hladké rukávy.
- ✘ Důležitým prvkem oblečení byl **korzet** vyztužovaný velkými kosticemi nebo kovovou konstrukcí. Stahoval pas a zdůrazňoval poprsí.
- ✘ **Svrchní bílá košile** měla oválný nebo čtvercový výstřih. Rukávy z hedvábných tkanin se postupně zkracovaly, až odhalovaly celé předloktí. Nosily se ve více variacích, od hladkých ozdobených jen stužkami až po rukávy zakončené několika řadami krajk. **Útlý živůtek** a **bohatě zdobená sukně**.
- ✘ Podstatná změna také nastala v **úpravě vlasů**. Od lehce zvlněných účesů se vlasy začaly tupírováním zvedat do výšky.
- ✘ Oděv a účes zdůrazňoval krk - **víceřadé perlové náhrdelníky** a **náušnice**. Perly se našivaly i na sukně a čepce či vplétaly do vlasů.

MÓDA MUŽSKÁ

- ✘ Nejhonosnější součástí byla **košile s ležatým límcem a manžetami**.
- ✘ Přes ni s oblékala **vesta** s užšími rukávy sahající po kolena.
- ✘ Svrchním oděvem byl **kabátec**, stejně dlouhý jako vesta se širšími rukávy, které odhalovaly manžety od košile.
- ✘ **Nohavice** sahaly pod kolena, doplňovaly je punčochy upevňované provázky.
- ✘ Typické pro mužskou módu byla **bohatá paruka** z pravých vlasů i vlny, kterou tvořila soustava velkých loken padajících mnohdy až na hrudník.

38

41

40

39

SEZNAM ZDROJŮ

Obrázky:

- 1 http://www.nakladatelstvipro.cz/uploads/posts/2009-08/1250759740_chram-sv-mikulase.jpg
- 2 http://www.rodinnevylety.cz/wp-content/uploads/2011/04/Buchlovice_2.jpg
- 3 http://www.praquecityline.cz/wp-content/uploads/2010/11/chr%C3%A1m-sv-Mikul%C3%A1%C5%A1e_panoramatick%C3%A1.jpg
- 4 <http://www.poznavat.cz/system/files/di%20trevi%20v%20rime.jpg>
- 5 http://thumbs2.modthesims.info/img/6/5/6/5/6/2/MTS2_StephSim_1155007_10SistineChapellnEntirety.jpg
- 6 http://www.sakralnipamatky.cz/photos/69-kostel-sv-vaclava-litomerice/DSC_4122.jpg
- 7 <http://www.pamatky.ceskalipa.org/pamatky/clip/obr/zizn01va.jpg>
- 8 <http://blog.denik.cz/blog/1929/189770/DSCF0629.JPG>
- 9 <http://travelasist.vachta.cz/webfiles/Praha/kostel-sv-mikulase-ze-staromestskeho-namesti.jpg>
- 10 <http://www.npu.cz/download/1160472181/Ploskovice+05.jpg>
- 11 <http://www.vyletnik.cz/images/vylet/ploskovice-b00.jpg>
- 12 <http://www.kulturamb.eu/ic/files/photo/viska1-0.jpg>
- 13 <http://www.arcadira.eu/cs/prazske-pamatky/valdstejnsky-palac/>
- 14 <http://www.slohovy-nabytek.cz/galerie-vyrobu#baroko>
- 15 http://2podrugi.ru/uploads/posts/2010-02/1265044838_076450ef04695906c98e023192c.jpg
- 16 http://www.pensionhotel.cz/atrakce_galerie/18/2a75c5b71069b89eea7242f87.jpeg
- 17 http://www.taranis.cz/obrazy_original/00006-starozitne-barokni-zlacene-zrcadlo.jpg
- 18 http://www.zamek-dacice.eu/data/editor/57cs_2_big.jpg
- 19 http://sumavanet.cz/muzeumkt/foto/kavaleklatovy_031.jpg
- 20 <http://media.novinky.cz/697/226978-original1-zuco4.jpg>
- 21 http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/0b/Rembrandt_van_Rijn-De_Nachtwacht-1642.jpg/220px_Rembrandt_van_Rijn-De_Nachtwacht-1642.jpg
- 22 <http://absolventi.gymcheb.cz/2010/alselna/obrazky4/rubens.jpg>
- 23 <http://angelique.cz/zatisi7.jpg>
- 24 http://i.idnes.cz/10/113/gal/OB375d17_O_18930_VO_10409.jpg
- 25 http://farm4.static.flickr.com/3615/3385879608_41f77860d0.jpg
- 26 <http://img.aktualne.centrum.cz/342/26/3422696-lobkovicka-sbirka.jpg>
- 27 http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/21/Braun_Novy_les02.jpg
- 28 <http://www.zsrokytnice.cz/spol/dejepis/slohy/baroko/kuks1.jpg>
- 29 <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b5/Bach.jpg/225px-Bach.jpg>
- 30 <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e2/BWV1001-cropped.jpg>
- 31 <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/3d/Haendel.jpg/225px-Haendel.jpg>

- 32 http://icking-music-archive.org/scores/haendel/H432/Handel_Suite7_Passacaille.png
- 33 http://www.topzine.cz/wp-content/uploads/2010/12/800px-Svatojakubske_varhany.jpg
- 34 <http://slunecnik.zholesova.cz/soubory/slunecnik/obrazky/08-29/nastroje-baroko.JPG>
- 35 http://www.omlazeni.cz/article_images/379_large.jpg
- 36 http://www.moda.cz/e/sites/www.moda.cz/Autori/PavelKrejcirik/20061228_Historie_Mody_-_Baroko/images/image_002.jpg_1541400878.jpg
- 37 <http://www.textilforum.cz/dobove-prezentace/baroko/vrcholny-barok-damska-moda-ucesy-obuv-doplňky>
- 38 <http://www.textilforum.cz/dobove-prezentace/baroko/vrcholny-barok-panska-moda-ucesy-obuv-doplňky>
- 39 <http://www.textilforum.cz/dobove-prezentace/baroko/vrcholny-barok-panska-moda-ucesy-obuv-doplňky>
- 40 <http://www.textilforum.cz/dobove-prezentace/baroko/prosty-lid>
- 41 http://angelique.cz/louis_hermelin3.jpg

http://old.radio.cz/cz/html/hudba_baroko.html

<http://www.maturita.cz/referaty/referat.asp?id=3987>

<http://www.youtube.com/>